

ИЗВЕШТАЈ ОД СЛЕДЕЊЕТО НА МЕДИУМСКИТЕ СОДРЖИНИ

12 МАРТ - 8 АПРИЛ 2016

ДЕТАЛНА АНАЛИЗА
од следењето на медиумските содржини преку Механизмот
за набљудување и реакција при Институтот за комуникациски студии
(период: 12 март - 8 април 2016)

7. АЛСАТ М (вести на албански јазик)

Прва недела (12 – 18 март 2016)

Во анализираниот период од 12 до 18 март телевизијата Алсат во своите информативни емисии емитуваше 68 прилози поврзани со политичките актери, процеси или состојби. Најзастапена тема беше одлуката на Уставниот суд во врска со Законот за помилување (19 прилози), потоа одржувањето на предвремените парламентарни избори (11 прилози), работата на Специјалното јавно обвинителство (4 прилози) и состојбите со медиумите (3 прилози). Беа емитувани и 16 прилози за теми од посебен интерес за Албанците. Во известувањето за овие теми телевизијата има неутрален однос кон политичките субјекти.

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата не изразува фаворизирачки или напаѓачки однос кон ниту еден политички субјект, ниту употребува коментаторски елементи во вестите.

(1) Критички однос беше забележан во врска со темата за Уставниот суд, кој ги укина законските одредби со кои му се оневозможуваше на претседателот да помилува лица осудени за изборни измами, тероризам, педофилија итн. Критиките се упатуваа со сопствени констатации (16 март: „Судот гласа за помилување на фалсификаторите“), или со мислења од аналитичари (17 март: „Ако претседателот помилува, тој го руши договорот од Пржино“; „Со амнестирањето се минара работата на Специјалното јавно обвинителство“).

(2) Со посебно внимание се следат и темите поврзани со одржувањето на предвремените парламентарни избори, особено информациите за прочистување на избирачкиот список. И тука е забележан засилен критички тон. Се пренесуваат и детали (13 март: „600 лица од Пустец гласале на локалните избори во Кичево“), но и глобалната слика (17 март: „ДИК: 500.000 сомнителни гласачи во избирачкиот список“), но се посочуваат и конкретни политички субјекти (18 март: „ВМРО-ДПМНЕ манипулира со 195.000 гласачи“).

(3) Редовно и генерално непристрасно се следат и другите главни политички теми, како прашањето за медиумите (14 март: „Без реформи во медиумите нема да има фер избори и нема да се реши политичката криза“), Специјалното јавно обвинителство (15 март: „80 политичари на нишан на Јанева“), новините околу прислушуваниите разговори (17 март: „Венецијанската комисија бара да се објавуваат бомбите“) итн.

(4) Прашањата од посебен интерес за Албанците исто така се доста застапени, особено односот меѓу партијата ДУИ и претседателот на државата Ѓорге Иванов. Тој формално не е признат од оваа партија, но сепак нејзини претставници учествуваат на седница на Советот за безбедност што тој ја свика, и тоа најде на критики од медиумот (16 март: „ДУИ го менува ставот за Ѓорге Иванов“; 17 март: „ДУИ го прекина непризнавањето на претседателот“). Меѓу другите теми од овој тип и во оваа

Kingdom of the Netherlands

набљудувачка недела се сретнува изградбата на 55-метарски крст во општината Бутел, (14 март: „Села го даде крстот на Уставен“).

Користење на изворите: Во најголем број прилози (27) се користат по два или повеќе прилози со различни или спротивставени позиции, потоа следуваат прилозите со по еден извор (22), а најмалубројни се тие во кои има по два или повеќе извори, но со единствена позиција (12).

Директни обраќања: Најзастапени со директни обраќања беа лидерите на СДСМ Зоран Заев и на ГРОМ Стевчо Јакимовски (по три обраќања), а по нив беа првите луѓе на ВМРО-ДПМНЕ Никола Груевски, на ДУИ Али Ахмети и на ДПА Мендух Тачи (по едно обраќање).

Аудиовизуелна презентација: Не е забележана манипулативна аудиовизуелна презентација.

Втора недела (19 – 25 март 2016)

Во анализираниот период од 19 до 25 март телевизијата Алсат во вестите на албански јазик емитуваше 76 прилози поврзани со политичките актери, процеси или состојби. Најзастапена тема се изборите (12 прилози), потоа работата на Специјалното јавно обвинителство (10 прилози) и состојбите со медиумите (4 прилози), препораката на Венецијанската комисија (2 прилози). Беа емитувани и 13 прилози за теми од посебен интерес за Албанците. Телевизијата објави и 9 прилози за Владата и 6 прилози каде субјект е владејачката ДУИ, кои се со критички тон.

Коментари и оценки во вестите: Во известувањето за овие теми телевизијата има неутрален однос кон политичките субјекти. За предвремените избори се пренесуваат изјавите Заев и Груевски (19 март “ Заев, без прочистен список нема слободни избори“, 20 март “Последните избори беа правилни“). Во генералната најава од 21 март телевизијата изразува став дека “Не е сигурен датумот на изборите“, додека во продолжение се спротивставуваат ставовите на двете најголеми партии: “СДСМ, со реформи во медиумите и прочистен список ние сме готови за избори и пред 5 јуни“, и “ВМРО е дека само избори ќе ја извадат земјата од криза“. Во прилог од 22 март емитувана е изјавата “Тачи е скептичен за 5 јуни“, според кого “кај Албанците се полнат кутии со лопата, и дека не се работи за софистицирана изборна измама“.

Телевизијата изразува позитивен став кон препораката од Венецијанската Комисија за објавување на “бомбите“, и јан пренесува изјавата на министерот за правда “Јашари, вели ги разгледуваме препораките од Венеција“ (19март). На 24 март, објавена е дебата во која ставот на експертите е “ да се објават бомбите“.

Неутрално се пренесуваат реакциите по изјавата на специјалната јавна обвинителка Катица Јанева за „нелегитимноста на институциите“: “Иванов: Тврдењата на Јанева се неосновани за претседателот“ (22 март), како и експертски ставови дека “Јанева треба да ги докаже изборните нерегуларности“ (23 март).

Темите од интерес на Албанците оваа недела се прекршуваат низ призмата меѓуетничките односи. Во критички прилог за економските програми на ДУИ се вели дека “ Македонци работат и во странските инвестиции во Тетово“(20 март). Телевизијата во најава на прилог од 20 март коментира дека “ Спортска сала во Струга ќе се гради само кај што учат Македонците “, додека новинарот во прилог од 21 март констатира дека “од 21. 000 субвенции за трето дете, 10. 000 се за Албанци, 6. 700 се за Македонци, останатите се за други националности“. На 24 март има критички прилог за се уште непоставените споменици на албански дејци во Центар (“Албанските споменици оставени во заборава“). Во прилогот од 25 март телевизијата критички ја пренесува изјавата на министерот за правда “Јашари молчи за дискриминацијата во правда“, со став дека “Албанците излегуваат виновни пред институциите во последно време“. Во прилозите за економските политики на Владата и за задолжувањата, телевизијата известува со критички тон.

Користење на изворите: Има 20 прилози со еден извор и 19 прилози со два и повеќе извори, но со единствена позиција на изворите.

Директни обраќања: Објавени се вкупно 4 директни обраќања, од кои две се од лидерот на ВМРО-ДПМНЕ Груевски и по едно на лидерот на СДСМ Заев и на ДПА Тачи.

Аудиовизуелна презентација: Нема манипулативна аудиовизуелна презентација.

Трета недела (26 март – 1 април 2016)

Во мониторираниот период од 26 март до 1 април телевизијата Алсат М во вестите на албански јазик емитуваше 90 прилози поврзани со политичките актери, процеси или состојби. Најзастапени беа темите за Специјалното јавно обвинителство (20 прилози), потоа за подготовките за предвремените избори (10 прилози), за излегувањето на ДУИ од Владата (6 прилози) и за медумите (3 прилози).

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата емитуваше пет критички прилози за политиките на Владата, и 15 прилози за теми што се од посебен интерес на Албанците. Дел од критичките прилози се однесуваат на полициската акција во липковскиот регион (26 март: „Психички терор врз граѓаните“), како и за задолжувањата и за економијата.

(1) Повлекувањето на ДУИ од Собранието беше клучниот настан во мониторираната недела. Се пренесуваат причините што ги навела партијата (1 април: „Прислушувањата причина за повлекувањето на ДУИ“), реакциите на другите партии (1 април: „СДСМ: актот на ДУИ ја продлабочува кризата“) и аналитички ставови (1 април: „Според експертите, потегот на ДУИ оди кон техничка Влада“).

(2) Известувањето во врска со новите случаи отворени од СЈО е ударно, информативно и неутрално (28 март: „Сашо Мијалков под истрага за малтретирање при апсењето на Бошкоски“; 30 март „Тврдина. Јанева почнува истрага и за МВР“). Се пренесуваат и реакциите на партиите (29 март: „Груевски: СДСМ ја користи работата на СЈО“; 30 март: „Според СДСМ, тоа покажува дека прислушувањата се од самата власт“), Во контекст на работата на СЈО се става и предлог-законот за кривична постапка (28 март: „Власта подмолно вметнува предлог закон за одолговлекување на СЈО“).

(3) Во врска со темите со посебен албански етнички фокус, застапени се тие околу именувањето на институциите како Македонската опера и балет, Македонската радио телевизија и други (26 март: „Префиксот „македонски“ на институциите ги иритира Албанците“). Наспроти нив, застапени се прилози околу користењето на јазикот (26 март: игнорирањето на албанскиот е против Уставот“), за спомениците од албанските историски личности во центарот на Скопје итн.

(4) Известувањето во врска со датумот за изборите е неутрално, и се пренесуваат ставовите на меѓународната заедница (27 март: „Германската амбасадорка бара прво услови, квалитетот на изборите поважен од датумот: 31 март: „Хан: изборите можност за излез од кризата“).

Користење на изворите: Има 26 прилози со еден извор и 20 прилози со два и повеќе извори, но со единствена позиција, како и 37 прилози со по два или повеќе извори со различни или спротивставени ставови.

Директни обраќања: Емитувани се само две директни обраќања од лидерот на ВМРО-ДПМНЕ Никола Груевски, како и по едно од лидерите на помали партии, Зијадин Села од Движењето за реформи на ДПА и Павле Трајанов од Демократскиот сојуз.

Аудиовизуелна презентација: Не се користи манипулативна аудиовизуелна презентација.

Четврта недела (2 – 8 април 2016)

Телевизијата објави 79 анализирани прилози за политички настани и субјекти. За предвремените избори објавени се 22 прилози, за СЈО 8 прилози, за медиуми 3 прилози, за повлекувањето од Влада на СДСМ 5 прилози, а за оставките и новите министри од ДУИ има 7 прилози. Има 14 прилози за

Kingdom of the Netherlands

владината политика, но сите се критички, од кои 10 се за функционери од ВМРО- ДПМНЕ, а 4 за ДУИ. Шест прилози третираат теми од интерес на албанската етничка заедница.

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата неутрално критички ги пренесува пресвртите од оваа недела, кои почнаа со “Оставките на министрите на ДУИ, молк во ДУИ“, (2 април), и објаснувањето на Груевски дека “ДУИ нема излезено од Влада, и дека не е точно дека во Влада сме само ние и СДСМ“. Во прилогот од 3 април се пренесува изјавата на Ванхојте дека “Македонија е со нефункционална демократија“. Во прилог од 7 април се пренесува изјавата на лидерот на опозицијата “Заев повика на фронт против Груевски“, каде вели “или Груевски или Македонија“. Во прилог од 8 април пак се пренесува ставот на лидерот на ВМРО ДМНЕ Груевски „СДСМ има страв од соочување на избори“, како и пораките на дипломатите “Бејли -Орав: има уште многу работа за слободни избори“, и ставот на ДПА дека „Условите се поважни од датумот“(8 април). Во анализата на оваа тема, според експертите “Изборите без опозиција ја продлабочуваат кризата“(8 април). Работата на СЈО оваа недела ја одбележаа темата за „Сомневањата за следење на Катица Јанева“ (5 април), и тврдењети на СЈО, „Официјално: Сме биле цел на следење“ 8 април). Во фокус на албанските теми ова недела се, зошто има “Повеќе македонски паралелки во Цветан Димов и Арсениј Јовков“, во прилози од 2 и 3 април. Во друг прилог од 3 април се пренесува изјава на родител дека “патриотски е да се отвори албанска паралелка во Идризово“. Во прилог од 8 април за прислушувањата се пренесува изјавата на Ахмети дека бил уценуван, со посебен акцент на делот кај што тврди дека “не го навредувал пророкот Мухамед“. Од критичките прилози за власта и ВМРО ДПМНЕ телевизијата известува дека “Богатството на Груевски порасна за 7 пати “ (5 април), дека во “Охрид, општината ги покачува платите на директорите за 10 000 денари“ и дека “ИПА фондови: продолжува истрагата на злоупотреби“ (7 април).

Користење на изворите: Има 29 прилози со еден извор и 11 прилози со два и повеќе извори, но со единствена позиција на изворите.

Директни обраќања: Има вкупно 7 директни обраќања. Од нив 3 се од Груевски, 2 од Ахмети, и по едно обраќање од Заев и Тачи.

Аудиовизуелна презентација: Не е забележана манипулативна аудиовизуелна презентација.

8. АЛСАТ М (на македонски јазик)

Прва недела (12 – 18 март 2016)

Во известувачкиот период од 12 до 18 март телевизијата Алсат М во вестите на македонски јазик емитуваше вкупно 70 прилози што се однесуваат на политичките актери, процеси или состојби. Најмногу внимание телевизијата посвети на: случувањата поврзани со одлуката на Уставниот суд да ги укине ограничувањата на претседателот во врска со помилувањето осуденици (15 прилози), темите поврзани со предвремените парламентарни избори, пред се со избирачкиот список (12 прилози), работата на Специјалното јавно обвинителство (4 прилози), состојбата со јавниот долг (2 прилога) итн. Во најголем дел од известувањата за овие теми не е забележан никаков однос кон политичките субјекти.

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата генерално не изразува фаворизирачки или демонизирачки однос кон ниту еден политички субјект, ниту употребува коментаторски содржини во вестите. Најзастапените теми во нејзините информативни содржини соодветствуваа со главните политички теми во општеството, кои се од јавен интерес. За нив се известуваше непристрасно, се пренесуваа ставовите на сите засегнати страни, и се даваше поширокиот контекст на случувањата (одлуката на Уставниот суд да дозволи помилување за изборни престапници се доведуваше во врска со постапките што ги води Специјалното јавно обвинителство за такви дела против функционери од ВМРО-ДПМНЕ).

(1) Забележан е редок случај на емитување негативен говор, во врска со темите околу избирачкиот список. На 18 март е емитуван академикот Абдулменаф Беџети како тврди дека партијата ВМРО-ДПМНЕ злоупотребила 195 илјади фиктивни гласачи, иако постапката за овој случај во Државната изборна комисија не е завршена. Освен тоа, не е даден збор на втората страна. Дополнително, во телопот е внесен само вториот дел од акронимот на партијата, („ДПМНЕ употреби 195 илјади фиктивни гласачи“) што се смета за навреда кон неа. Ова не е прв таков случај на телевизијата.

(2) Посилен критички однос телевизијата изрази кон партијата ДУИ, која беше обвинета за неконзистентност во два прилога за седницата на Советот за безбедност свикана од претседателот на државата, кого ДУИ не го признава, но сепак нивни претставник присуствувал (17 март: „Политичките аналитичари сметаат дека присуството на ДУИ на седницата на Советот за безбедност е сигнал дека партијата на Ахмети ја прекинала кампањата за непризнавање на претседателот Иванов“).

(3) Иако во помал број прилози, телевизијата повторно го критички третира прашањето на јавниот долг, овојпат преку прилози за бројчаникот што го постави, па го отстрани Македонската академија на науките и уметностите, откако ВМРО-ДПМНЕ реагираше против него (15 март: „МАНУ се попишмани, го повлече бројчаникот за јавниот долг. Потегот, случајно или не доаѓа по реакцијата на ВМРО-ДПМНЕ“).

(4) Телевизијата емитуваше 12 прилози за теми што се од посебен интерес за Албанците, или ги обработи на таков начин (14 март: „Премиерот Емил Димитриев денеска присуствуваше на потпишувањето договори за вработување на 112 поранешни професионални војници, каде немаше ниту еден Албанец“). Доминантна, со девет емитувани прилози, беше темата за апсењето на косовскиот функционер Гафур Дуголи, по потерница издадена од Србија. Се критикуваше министерот за правда Аднан Јашари за потегот, се пренесуваа информациите од судот, како и реакциите од политичките партии.

Користење на изворите: Во 27 прилози се користи по еден извор, во 22 по два или повеќе извори чии позиции се меѓусебно усогласени или неутрални, а во 9 по два или повеќе извори со спротивставени гледишта. Во 5 прилози беа користени мислења на аналитичари и експерти, од кои во 3 прилози тие беа или единствен извор или единствен аналитичар, а во 2 прилога по двајца или повеќе експерти чии позиции беа блиски. Иако презентираниите ставови беа аргументирани, сепак не беше забележан прилог со спротивставени аналитички гледишта. Забележана е манипулација со извор, односно повикување на анонимни извори за напаѓачка содржина (13 март, „Алсат М дознава дека стотици лица од Пустец на последните избори гласале во Кичево, голем дел од нив живеат на иста адреса со високи функционери од ВМРО-ДПМНЕ. Оваа бројка за Алсат М ја потврдија анонимни извори во секторот за внатрешни работи во Кичево“).

Директни обраќања: Во овој период беа емитувани обраќања од голем број лидери на политичките субјекти, и тоа четири на Зоран Заев од СДСМ, три на Стевчо Јакимовски од ГРОМ, и по едно на Никола Груевски од ВМРО-ДПМНЕ, Зијадин Села од Движењето за реформи на ДПА, Али Ахмети од ДУИ и Мендух Тачи од ДПА. Беа емитувани и обраќања на стариот и новиот лидер на НДП, Весел Мемеди и Фадил Зендели, каде што во два дена имаше смена на лидерската позиција.

Аудиовизуелна презентација: На 12 март е емитуван прилог за децата од селото Блаце што одат на училиште во Косово, бидејќи Македонија не им изградила. Во прилогот е вметната драматична музика за да се засили ефектот, а не е прашана втората страна.

Втора недела (19 – 25 март 2016)

Во известувачкиот период од 19 до 25 март телевизијата Алсат М во вестите на македонски јазик емитуваше вкупно 75 прилози што се однесуваат на политичките актери, процеси или состојби. Најмногу внимание телевизијата им посвети на две теми: случувањата поврзани со одржувањето на предвремните парламентарни избори, пред се со прочистувањето на избирачкиот список (11 прилози), и работата на Специјалното јавно обвинителство (11 прилози). Од другите теми, застапени

беа состојбите со медиумите (4 прилози), мислењето на Венецијанската комисија за прислушуваниите разговори (3 прилози), штрајкот на судската администрација (3 прилози), како и отчетот на ВМРО-ДПМНЕ, програмата на ДУИ, јавниот долг, мигрантската криза, активностите на опозицијата, полициската акција во врска со „фабриката за афери“ и протестувањето споменици од Албанци во Центар (по 2 прилога). Во најголем дел од известувањата за овие теми не е забележан никаков однос кон политичките субјекти, освен кон активностите на ВМРО-ДПМНЕ и ДУИ, кон кои е изразен критички однос.

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата генерално не изразува фаворизирачки или демонизирачки однос кон ниту еден политички субјект, ниту употребува коментаторски содржини во вестите.

(1) Телевизијата ги критикуваше конференциите на партиите од владејачката коалиција, ВМРО-ДПМНЕ и ДУИ, но не известуваше за нив. На пример, не известува кои се економските мерки што ги предлага ДУИ, но емитуваше критички прилог во кој мислењето на еден експерт го претстави како општ консензус на фелата (20 март: „Економските експерти се скептични за можниот успех за економската програма на ДУИ. Според Висар Адеми, поради неуспехот на ДУИ во овој сегмент, Полог останува најнеразвиениот регион во земјава“). Се критикува и отчетот на ВМРО-ДПМНЕ (21 март: „Економисти со критики за отчетот на Груевски, бараат реален економски развој“). Но не се споменува ниту еден од многуте податоци што беа истакнати на тој настан, макар со цел да биде демантиран или да се аргументира дека реалниот ефект не соодветствува со декларираната бројка (21 март: „Се лицитираа бројки за растот на економијата, вработеноста, извозот, странските инвестиции, изградбата на патишта. Се реферираше за мерките за вработување, намалување на даноците, владините проекти за пензионерите и за младите. Според Груевски, толку добро ни одело, што тоа предизвиувало страв кај странските инвеститори“).

(2) Продолжува силниот и аргументиран критички однос кон темата за јавниот долг (23 март: „По повеќемесечен молк, Ставрски објасни дека новите натпланирани задолжувања се за плати и пензии. Тврди дека нивото на јавниот долг од скоро 50 отсто не е опасен“; 24 март: „Растат каматите по кои се задолжува државата кај домашните банки. Ова е резултат на се` поголема несигурност и недоверба кон државата, сметаат економистите“)

(3) Во вкупно 8 прилози е забележан албански етнички фокус во изборот или во презентирањето на темите. Тоа се врши така што за граѓанските теми се избираат места каде што повеќето жители се Албанци (22 март: „Жедни за вода. Вака тетовчани денеска го дочекаа светскиот ден на водите“), или се избираат теми што посебно ги интересираат Албанците (23 март: „И покрај ветувањата за завршување на реконструкцијата на албанскиот театар во Скопје, се чини дека работите се оставени на пола“), или со ставање на темите во етнички контекст (24 март: „Со повеќе од илјада амандмани опозицијата се против Законот за нотаријат. ДПА критикува и за запоставување на албанскиот јазик“)

Користење на изворите: Во 27 прилози се користат по два или повеќе извори со спротивставени позиции, во 16 прилози по два или повеќе извори чии позиции се меѓусебно усогласени или неутрални, а во 19 по еден извор. Мислења на експерти или на аналитичари се користат во 9 прилози, од кои во 6 тие се или единствен извор или го даваат единственото експертско мислење, а во 3 прилози станува збор за двајца или повеќе аналитичари со слични позиции. Иако генерално презентираниите мислења од овој тип беа аргументирани, сепак не беше емитуван ниту еден прилог со спротивставени аналитички мислења.

Директни обраќања: Беа емитувани многу мал број директни обраќања, и тоа две на лидерот на ВМРО-ДПМНЕ Никола Груевски, и по едно на претседателите на СДСМ Зоран Заев и на ДПА Мендух Тачи.

Аудиовизуелна презентација: Не е забележана манипулативна аудиовизуелна презентација.

Трета недела (26 март – 1 април 2016)

Kingdom of the Netherlands

Во известувачкиот период од 26 март до 1 април телевизијата Алсат М во вестите на македонски јазик емитуваше вкупно 87 прилози што се однесуваат на политичките актери, процеси или состојби. Најмногу внимание телевизијата посвети на: Специјалното јавно обвинителство (16 прилози), подготовките за предвремените парламентарни избори (10 прилози), полициската акција во липковско (7 прилози), оставките во ДУИ (6 прилози), спомениците на албански историски личности во центарот на Скопје (4 прилози) и други теми. Во најголем дел од известувањата за овие теми не е забележан никаков однос кон политичките субјекти.

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата генерално не изразува фаворизирачки или демонизирачки однос кон ниту еден политички субјект, ниту употребува коментаторски содржини во вестите. Најзастапени беа двете најактуелни теми, изборите и Специјалното јавно обвинителство, за кои се известуваше информативно, неутрално, сеопфатно, и со пренесување на ставовите на сите засегнати страни.

(1) Телевизијата повеќе од другите медиуми известуваше за полициската акција во липковско. Беа пренесеки основните информации за неа, но силно се критикуваше обемот, со назнака дека била предизвикана паника кај локалното население. Не се доведуваше во прашање потребата од самата операција, ниту се сугерираше дека таа била насочена против една етничка група (27 март: „Граѓаните сметаат дека најголемата вина за паниката што ја предизвика полициската акција ја имаат некои од интернет-порталите кои пласираа лаги“).

(2) Исто така, повеќе во однос на другите медиуми беа застапени теми од посебен интерес за албанската етничка заедница, како на пример употребата на албанскиот јазик (26 март: „Во новиот предлог-закон за нотаријат не се остава можност за официјална употреба на албанскиот јазик“), именувањето на институциите како „македонски“ или „на Македонија“, за несоодветното обезбедување здравствени или други јавни услуги во населени места каде што живеат Албанци, итн.

(3) Се изразува засилен и аргументиран критички однос кон широк спектар на теми. Во оваа смисла предничат предложените измени во Законот за кривична постапка, со кои се предвидуваат поголеми можности за обвинетите, но доаѓаат од владејачката коалиција, во време на засилени активности на Специјалното јавно обвинителство (29 март: „Тензична дебата во Собранието за измените во Законот за кривична постапка, со кој како да сака да се блокира СЈО“). Критичко известување има и за темата со крстот во Бутел (28 март: „На ова место, каде што беше предвидено да се постави гигантски крст, пред една недела високи функционери на ДУИ со своите милитанти, пееја и прославуваа дека крстот нема да биде поставен“), однесувањето на претседателот на РСС Ушковски на свечена церемонија (31 март: „На денот на правосудството само фалби за судиите и судовите во државава. Претседателот на судскиот совет, откако ги наброја успехите, ги избрка новинарите“), задолжувањата (31 март: „Владата да престане да се задолжува бидејќи според академиците и економските експерти, веќе е достигната црвената линија“) и други теми.

Користење на изворите: Во 35 прилози се користи по еден извор, во 23 по два или повеќе извори со спротивставени гледишта, а во 20 прилози по два или повеќе извори чии позиции се меѓусебно усогласени или неутрални. Во 6 прилози беа користени мислења на аналитичари и експерти, од кои во 4 прилози тие беа или единствен извор или единствен аналитичар, а во 2 прилога по двајца или повеќе експерти чии позиции беа блиски. Иако презентираниите ставови беа аргументирани, сепак не беше забележан прилог со спротивставени аналитички гледишта.

Директни обраќања: Само мал број директни обраќања беа емитувани во овој период, и тоа две од лидерот на ВМРО-ДПМНЕ Никола Груевски, две од лидерот на Движењето за редформи на ДПА Зијадин Села, и едно од првиот човек на Достоинство, Стојанче Ангелов.

Аудиовизуелна презентација: Не е забележана манипулативна аудиовизуелна презентација.

Четврта недела (2 – 8 април 2016)

Во известувачкиот период од 2 до 8 април телевизијата Алсат М во вестите на македонски јазик емитуваше вкупно 78 прилози што се однесуваат на политичките актери, процеси или состојби. Доминираа темите поврзани со предвремените парламентарни избори (25 прилози), пред министерските смени во ДУИ (9 прилози), развојот на случаите отворени од Специјалното јавно обвинителство (9 прилози), состојбите со економијата (4 прилози), како и медиумите, антикорупциската комисија, барањето да се ослободи Љубе Бошкоски, контролата врз УБК, крстот во Бутел (по 2 прилога) и други теми. Во најголем дел од известувањата за овие теми не е забележан експлицитен однос кон политичките субјекти.

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата генерално не изразува фаворизирачки или демонизирачки однос кон ниту еден политички субјект, ниту употребува коментаторски содржини во вестите. Најзастапени теми беа тие за најактуелните случувања во земјата, како предвремените парламентарни избори, смената на министрите на ДУИ, случаите што ги отвори СЈО итн. За нив се известуваше информативно, неутрално и сеопфатно.

(1) Телевизијата изразуваше спорадични критики кон различни состојби или појави во општеството. Се критикуваше недостигот од контрола врз УБК (2 април: “Пратениците признаваат дека не можат да го остварат неопходното надзор на тајните служби“), политиките за привлекување странски инвестиции (2 април: “И по осум години, институционална тајна остана која компанија колкава државна помош добива“), како и политиките за владините трошења (3 април, „Автопатите - задоцнета инвестиција“). И од извештајот на Светската банка беа потенцирани деловите што се критички кон власта (8 април: „Економски раст без инвестиции, но со владини трошења за стоки и услуги, Ова стои во извештајот на Светската банка за 2015 година“).

(2) Продолжува следењето на темите што се од посебен интерес за албанската етничка заедница во Македонија. Меѓу нив, овојпат доминираше прашањето околу бројот на паралелки на македонски и на албански јазик во средното образование (2 април: „Објавениот конкурс за средните учичишта објавен од Министерството за образование, повторно го зголеми бројот на паралелки на македонски наставен јазик, а на оние со настава на албански е речиси ист“).

(3) Се критикува и однесувањето на Антикорупциската комисија во врска со необјавувањето на анкетниот лист на Никола Груевски откако ја отстапи премиерската функција, но во еден од тие прилози беше изнесено неаргументирано обвинување во врска со неговата имотна состојба (5 април: „Според некои пресметки, Груевски успеал за 10 години личното богатство да го зголеми за седум пати“).

Користење на изворите: Во 29 прилози се користи по еден извор, во 19 по два или повеќе извори со спротивставени гледишта, а во 16 прилози по два или повеќе извори чии позиции се меѓусебно усогласени или неутрални. Во 10 прилози беа користени мислења на аналитичари и експерти, од кои во 5 прилози тие беа или единствен извор или единствен аналитичар, во 4 прилози по двајца или повеќе експерти чии позиции беа блиски, а во 1 прилог беа презентирани спротивставени мислења.

Директни обраќања: Најзастапен беше лидерот на ВМРО-ДПМНЕ Никола Груевски со 4 обраќања, по две беа емитувани од лидерите на ДУИ Али Ахмети и на Движењето за реформи на ДПА Зијадин Села, како и по едно од повеќемина други лидери како Стојанче Ангелов (Достоинство), Јове Кекеновски (ФРОДЕМ), Гзим Острени (Унитети), Мендух Тачи (ДПА) и Зоран Заев (СДСМ).

Аудиовизуелна презентација: Не е забележана манипулативна аудиовизуелна презентација.